

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmonij) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka. Sprawy krajowe.

(Konkurs, jak rozszerzyć i uregulować Wiedeń.)

Gazeta wiedeńska ogłasza następujący konkurs dla uzyskania planu do nakazanego najwyższem własnoręcznem pismem z 20. grudnia 1857 rozszerzenia i uregulowania wewnętrznego miasta Wiednia: Stosownie do nakazanego najwyższem własnoręcznem pismem z 20. grudnia 1857 rozszerzenia i uregulowania miasta rozpisuje się niniejszem konkurs dla uzyskania planu gruntowego z tym dodatkiem, że przy układaniu jego mają konkurenci trzymać się wskazówek, oznaczonych w owem najwyższem piśmie własnoręcznem i ogłoszonych gazetą wiedeńską z 25. grudnia 1857, zresztą zaś pozostawia się wolne pole własnym ich pomysłom, przyczem jednakże nie będą wykluczone także inne, odnoszące się do tego stosowne projekta.

Ku bliższemu wyjaśnieniu tego zadania mogą służyć konkurentom następujące uwagi:

Administracya miasta pragnąc ile możności poprzeć projekt rozszerzenia miasta ze względem na przyszłe rozwinięcie wewnętrznego miasta i przedmieść, z mierza przy rozpisaniu niniejszego konkursu następczyć znawcom sposobność, by z zachowaniem najwyższej przepisanych zasad mogli przedłożyć swoje projekta co do sposobu, w jaki dałoby się skutecznie to rozszerzenie i uregulowanie w technicznym i artystycznym względzie z należytem uwzględnieniem praktycznych potrzeb ludności. Administracya miasta spodziewa się tym sposobem zapewnić sobie pożyteczną radę znawców, która dozwoliłaby jej potem za pomocą stosownego wyboru i skombinowania podanych planów uzyskać jak najlepszą podstawę do rozporządzeń, jakich wymagać będzie techniczne wykonanie tego rozszerzenia miasta.

Przedewszystkiem jest zadaniem konkurentów, rozporządzić oznaczoną przestrzeń w wskazanych względach i z zachowaniem najwyższej podanych zasad jak najodpowiedniej i w taki sposób, ażeby nowe budowle dały się połączyć organicznie tak z wewnętrznym miastem, ze względem na uregulowanie jego, jako też i z przedmieściami.

Przytem jednakże potrzeba zwracać także należyta uwagę na utworzenie stosownych komunikacji między wewnętrznym miastem, nowymi budowlami i przedmieściami, a osobliwie z uwzględnieniem głównych linii komunikacyjnych miasta i przedmieść, jakoteż na możliwość przyszłego ich rozszerzenia.

Również potrzeba mieć na względzie także utworzenie odpowiedniej wzrastającemu obrotowi liczby mostów tak na kanale Dunaju, jakoteż na rzece Wiedeń, a oraz potrzebne komunikacje z istniejącymi już i przyszłymi kolejami żelaznymi.

Administracya miasta oczekuje także od konkurentów stosownych projektów względem stopniowego przeprowadzenia planu gruntowego, mianowicie z tego względu, ażeby bez najmniejszej zwłoki w urzeczywistnieniu projektu można uniknąć ile możności połączonych z takim przedsiębiorstwem przerw komunikacji i innych niedogodności.

Postarano się o to, że każdy konkurent może otrzymać dwa katastralne plany Wiednia, mianowicie jeden ze skalą 80 sążni na jeden cal, a drugi ze skalą 40 sążni na jeden cal, wraz z planem niwelacyjnym, na którym przedstawione są najgłówniejsze niwelacje, jakoteż plan istniejących kazamat na basztach miasta Wiednia z ministerjum spraw wewnętrznych (Wipplingerstrasse Nr. 384).

Na pierwszym ze wspomnianych planów (planie przeglądu) ma każdy konkurent dokładnie przedstawić swój projekt i komunikacje z przedmieściami, a na drugim planie katastralnym (planie sytuacji) główny zarys swego projektu. Oprócz tego ma każdy konkurent rozwinąć pojedyncze grupy swego planu w rozmiarze 20 sążni na jeden cal planami szczegółowemi, jak dalece to do wyświetlenia jego projektu jest potrzebne.

Należy dołączyć profile długości i poprzecznych ulic. W profilach należy przedstawić długość w rozmiarze 20 sążni na jeden cal, a wysokość w rozmiarze 4 sążni na jeden cal. W profilach poprzecznych trzeba przyjąć rozmiar 4 sążni na jeden cal.

Każdy konkurent ma jak najdokładniej wyświetlić i uzasadnić swoje wnioski w memoryale.

Jaka ma być area budowli rządowych i innych publicznych, a które konkurenci stosownie grupować mają, równie czego się trzymać mają osądzając sytuacje tych budowli, to konkurentom będzie udzielonem przy odebraniu planów katastralnych w ministerjum spraw wewnętrznych.

Każdy konkurent w wypracowaniu swego planu ma się trzymać na wszelki sposób przepisanych przez najwyższą instancję zasad. Jeżeli jaki konkurent chce podać inne, odstępujące od tego projekta, tedy należy je przedłożyć i rozwinąć z przedłożeniem osobnych planów.

Plany konkurencyjne z przynależnemi memoryalami należy podać opieczętowane najdalej po 31. lipca 1858 do prezydyjalnej kancelaryi ministerstwa spraw wewnętrznych; później nadsełane projekta nie będą do konkurencyi przyjmowane.

Plany należy oznaczyć dewizą i dołączyć do nich zapieczętowaną a na kopercie w taką samą dewizę zaopatrzoną kartkę, na której ma się znajdować wypisane imię i miejsce pomieszkania konkurenta. Oddawca otrzyma w kancelaryi prezydyjalnej potwierdzenie odebrania, w które odnośna dewiza przyjęta będzie.

Nadesłane zawczasu plany będą przez 14 dni publicznie wystawione.

Do oceny tych planów będzie mianowana komisya z reprezentantów c. k. ministerjów spraw wewnętrznych, skarbu i handlu, c. k. centralnej kancelaryi wojskowej i c. k. najwyższej władzy policyjnej, następnie z deputowanego c. k. namiestnictwa niższej Austrii, burmistrza miasta Wiednia i znawców rzeczy.

Trzy przez tę komisję za najlepsze uznane plany otrzymają nagrody, a mianowicie w kwotach dwa tysiące, tysiąc i pięćset c. k. dukatów w złocie.

Plany odznaczone premiami zostają własnością administracyi państwa; nieobdzielone premiami projekta mogą być odebrane po rozstrzygnięciu za przystaniem otrzymanego przy podaniu potwierdzenia z nie rozpieczętowaną dewizą.

C. k. ministerjum spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 30. stycznia 1858.

(Traktat żeglugi na Dunaju między Austryą, Bawaryą, Turcyą i Wirtembergiem.)
(Ciąg dalszy.)

Artykuł XI. Aby uznano, że jakiś okręt należy do jednego z państw nadbrzeżnych i na mocy tego może w duchu artykułu VIII. utrzymywać żeglugę między wszystkimi ładowiskami Dunaju bez wyjątku, musi statek ten być własnością poddanego któregoś z państw wybrzeżnych, lub jakiegoś towarzystwa akcyonaryuszów, które stoi pod opieką praw, i ma swoją siedzibę w granicach takiego kraju. Nadto musi posiadać przykazany artykułem XIV. patent okrętowy, i według artykułu XVI. zostawać pod specjalnem zarządcm dowódcy okrętowego, zaopatrzonego w patent przepisany. Dowódzca ten odpowiada głównie za ścisłe przestrzeganie tak warunków niniejszego traktatu żeglugi, jakoteż przepisów policyi rzecznej.

Tak patent okrętowy, jak i patent na dowódcę należy przedkładać na zawołanie władzom żeglugi, ustanowionym do nadzoru komunikacji na Dunaju

Okręta takiej budowy, co tylko do jednej nadają się podróży z biegiem wody, nie przebijają patentu okrętowego, stojąc pod tym względem na równi z wyciecznymi łodziami.

Małe statki przewożące tylko towary zwyczajnego obrotu targowego do któregoś z miejsc pobliskich nie potrzebują ani patentu okrętowego, ani dowódcy za patentem.

Artykuł XII. Przwileja, upoważnienia dla prywatnych osób lub jakiegoś towarzystwa akcyonaryuszów do utrzymywania żeglugi, może udzielać, odmawiać, oznaczać co do pojedynczych warunków tylko to państwo wybrzeżne, którego poddanym jest sam przedsiębiorca, lub w którego granicach ma swoją siedzibę towarzystwo przedsiębiorców.

Rządy państw wbrzeżnych obowiązują się jednak obmyśleć stosowne środki, aby ię upewnić, żeby osoby lub towarzystwo, którym udzielają upoważnienia do żeglugi między własnymi i obcymi

kraju ładowiskami, podawały dostateczne rekojmie, że zachowają ściśle tak stypulacye niniejszego traktatu, jakoteż przepisy policyi rzecznej.

Artykuł XIII. Dotknięte w poprzednim artykule upoważnienia do utrzymywania żeglugi rzecznej za pomocą paropływów, będą rządu państw wybrzeżnych wydawać w formie osobnych koncesyi na ten rodzaj okrętów.

Koncesyę tę musi poprzedzić w moc artykułu XIV. patent okrętowy dla każdego paropływu przedsiębiorstwa. W każdym z takich patentów należy wspomnieć wyraźnie, że przedsiębiorstwo otrzymuje potrzebną koncesyę.

Artykuł XIV. Patent okrętowy, potrzebny dla każdego okrętu do żeglugi na Dunaju, wydadzą odpowiednie władze kraju wybrzeżnego, gdzie zamieszkuje właściciel statku, a to według załączonego wzoru. Naprzód jednak przekonają się władze technicznem zbadaniem budowy, czy okręt posiada potrzebne do żeglugi własności.

Artykuł XV. Patent traci swą moc, jeśli statek sam przestaje być własnością pojedynczego poddanego lub całego koncesyonowanego towarzystwa tego kraju, który wydał patent.

Odpowiednia władza takiego kraju wybrzeżnego ma odebrać patent w podobnym wypadku, niemniej też i wtedy, jeśli okręt nie znajduje się w potrzebnym do żeglugi stanie.

Jeśli okręt jaki przechodzi w posiadanie innego poddanego lub innego towarzystwa tego samego kraju wybrzeżnego, w takim razie wolno nowemu właścicielowi albo nowo wyrobić sobie patent, albo przenieść dawniejszy na swoje imię.

Artykuł XVI. Patenta na dowódcę okrętowego, którego do wolnej żeglugi na Dunaju potrzebuje niezbędnie każdy naczelnik okrętu, będą udzielać odpowiednie władze kraju wybrzeżnego według dołączonego wzoru.

Patent taki należy wydawać tylko wypróbowanym i zaufanym ludziom, którzy muszą naprzód złożyć dostateczne dowody swego uzdolnienia w popisie przed komisją biegłych ludzi zawodu, ustanowionych z urzędu.

Wydany w ten sposób patent na dowódcę okrętu upoważnia takiego dowódcę, prowadzić wszystkie wyrażone w tym dokumencie okręta tego kraju wybrzeżnego, od którego wyszedł patent.

Każdy kraj wybrzeżny może pozwolić lub zabronić, aby patentowany w innym kraju dowódca przewodził jednemu z należących do niego okrętów.

Artykuł XVII. Patent na dowódcę traci swą moc, jeśli patentowany przestaje być poddanym tego kraju, od którego otrzymał swój patent.

Patent ten powinny odbierać władze przynależnego kraju tak w tym wypadku, jakoteż i wtedy, kiedy przekonają się o niezdolności dowódcy, albo ze względu na utrzymanie porządku lub publicznego bezpieczeństwa uznają za potrzebne, ująć dowódcę upoważnienie żeglugi na Dunaju.

W takim razie nie może podobny dowódca otrzymać nowego patentu w żadnym innym kraju wybrzeżnym, pokąd albo zupełnie nie uchylą się powody jego wydalenia ze służby, albo nie przeminie wyrażony w dekreście okres czasu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Anglia.

(Nowiny dworu. — Sprawy indyjskie.)

Londyn, 31. stycznia. Wczoraj o godzinie 2½ po południu przyjmował J. M. Książę Fryderyk Wilhelm pruski w pałacu buckinghamskim wraz z swą dostojną małżonką gratulacye rady gminnej dzielnicy City.

— W pałacu S. James odbyła się wczoraj u Królowej recepcya zwana *Drawing Room*. Jej Królewska Mość chciała podać sposobność arystokracji kraju, złożyć powinne uszanowanie nowo zaślubionemu Księżtwa pruskiemu.

Morning Advertiser utrzymuje z wszelką stanowczością, że bil indyjski nie pociągnie za sobą tyle radykalnych zmian, jak powszechnie utrzymują, i jak może z początku zamierzał rząd sam; mniema także, że ministrowie przyzwolą na modyfikacye, jakich może zażądać parlament, tudzież że w bieżącym jeszcze roku nie przejdzie bil w ostateczną uchwałę.

Podobnie twierdzi i ministeryalny dziennik *Observer*, że nieprzyjaciele rządu roznosili wiele fałszywych pogłosek co do zamierzonego bilu indyjskiego, niemniej też, że bil ten nie jest jeszcze stanowczo ułożony. Nieprzyjaciele bilu — pisze dosłownie wspomniany dziennik — krzyczeli przed czasem, że prawo rozdawania posad w Indyach przypadnie ministrom. Zawiodą się jednak pod tym względem i będą musieli umilknąć gdy obaczą, że rządowi chodzi o wyższe i praktyczniejsze zamiary a nie o to, aby mógł mianować oficerów w pułku Sepojów.

Francya.

(Napływ adresów gratulacyjnych. — Bal w ambasadzie austriackiej. — Aresztacye. — Śledztwo zamachu. — Podróż Cesarza do Algierji zapowiedziana. — Przekształcenie okrętów żaglowych. — Projekt ustawy względem spisków. — Wykaz banku francuskiego.)

Paryż, 31. stycznia. Adresów gratulacyjnych z powodu zamachu z 14. stycznia nadchodzi tak wiele do Paryża, że *Monitor* musi dla ogłaszania ich wydawać osobne dodatki. Wkrótce będzie można powiedzieć, że oprócz uczestników tj zbrodni i znanych naczelników stronnictw objawi cała ludność Francyi swoją sympatyę dla teraźniejszego rządu.

— Bal na cześć księcia Lichtensteina u barona Hübnera wypadł bardzo świetnie i pozostanie niezawodnie jedną z najświetniej-

szych zabaw tego karnawału. Pomiedzy zaproszonymi znajdowali się hrabstwo Walewscy, baronostwo Bourqueney, marszałkowie Vailant i Canrobert, generał baron Letang, hrabia Ludwik Karoly i wiele innych znakomitości.

— W Belgii przyaresztowano temi dniami pewnego Francuza, podejrzanego o uczestnictwo w spisku na życie Cesarza. Uwięziony należy do dawniejszych zbiegów politycznych i od 30 lat przebywa już w Bruxeli. Będąc niedawno w Londynie miał poznać się tam z Pierim, i przywiózł od niego na kontynent jakąś skrzyneczkę, która zawierała zapewne bomby przeznaczone do zamachu. W urzędzie celnym w Ostendzie poczytano według oświadczenia właściciela zawarte w szkatułce przedmioty za nowy aparat gazowy. Pod tą samą nazwą dostały się później bomby do Francyi, nie wznecając żadnego podejrzenia. Uwięziony Francuz utrzymuje, że nie wiedział bynajmniej co wiezie w poruczonej sobie szkatułce, jego żona zaś okazała się zaraz po pierwszym śledztwie zupełnie niewinną i odzyskała wolność po kilkogodzinnem uwięzieniu.

Z dalszego biegu śledztwa w Paryżu pokazało się, jak utrzymuje *Nowopruska gazeta*, że gaz przy gmachu opery nie zagał podczas zamachu dla eksplozyi bomby ale dla silnego zakręcenia głównego kurka w rurze gazowej. Spiskowi chcieli spowodzić nagłą ciemność, aby tem większe wywołać zamieszanie. Dowiedzionem jest zarówno, że pierwszą bombę rzucił jakiś wytwornie ubrany młodzieniec tuż przy samym progu pod poddaszem gmachu opery. Widziano, że trzymał bombę owiniętą w kolorowy papier w rękę, nie kryjąc się przed nikim.

— Uchwalona podróż Cesarza do Algierji nastąpi nieodzwonnie na wiosnę. Jego cesarska Mość wybierze się z Paryża z wspianym orszakiem wojskowym.

— Mówią, że w Paryżu i Wersalu zaszło kilka nowych aresztacyi.

— Każdy z marszałków, mianowany wyższym wodzem, otrzyma 50.000 franków rocznego dodatku do pensyi.

— Sprawozdanie admirała Hamelin co do przekształcenia okrętów żaglowych na paropływy wojenne wypadło bardzo pomyślnie. Liczba paropływów liniowych powiększyła się od r. 1854 z 9 na 24. W Toulonie panuje znówu zwiększony ruch po warsztatach. W Breście organizują nowy batalion piechoty morskiej, a fregata „Andromeda“ otrzymała rozkaz odpłynąć 5. lutego na morze południowe.

— Radzie stanu przedłożono nowy projekt ustawy względem środków ostrożności przeciw spiskom. Wniosek ten naznacza surowe kary na każdego, ktokolwiek bez prawnego upoważnienia fabrykuje proch, aparata eksplozujące i wszelkie inne przedmioty, które mogą posłużyć bądź do zamachu na życie monarchy, bądź do przeprowadzenia innych zamiarów spiskowych. Kto za pomocą wymienionych w ustawie z roku 1819 środków poważy się zagrażać, lub uwłaczać Cesarzowi, lub też stara się wzniecić nienawiść ku jego osobie, ulegnie grzywnie od 50 do 100.000 fr., lub karze więzienia od 2 do 5 lat. Kto słownie odezwie się z groźbą lub nienawiścią przeciw Cesarzowi, podpadnie grzywnie od 100 do 2000 fr. lub karze więzienia od 1 miesiąca do 2 lat. Dalsze kary zagrażają osobom, co w kraju albo za granicą utrzymują związki nieprzyjazne rządowi. Osoby skazane za udział w wypadkach maja lub czerwca 1848, czerwca 1849 i grudnia 1851 mogą ayé w razie potrzeby internowane w drodze administracyjnej we Francyi samej lub Algierji.

— Według *Monitora* bank Francyi następujące wykazał wynikiłości obrotu swego: Zapas brzęczącej monety zmniejszył się w Paryżu o 11½ miliona, zaś w bankach filialnych pomnożył się o 27 milionów, co daje przybytku 15 i ½ miliona i wznosi go na 251 i ½ miliona. Portfeil powiększył się o 22 i ¼ miliona w Paryżu, a w departamentach o 40 i ¼ miliona i wynosi 544 milionów. Obieg banknotów powiększył się o 46 milionów w Paryżu, a o 3 miliony na prowincyi. Ogólna suma wynosi 581 i ½ miliona. Zasoby rządowe spadły z 73 na 62 milionów, co wyjaśnia się spłaceniem kuponów grudniowych. Zaś konta prywatne wzniósł się z 123 na 146 milionów w Paryżu, a w filialnych bankach z 23 na 29 milionów. Wynoszą 175 milionów. Zaliczki banku w gotówce spadły na 136.000 franków. Zaliczki na papiery rządowe pomnożyły się o 7 milionów, na akcyje kolei żelaznych i na obligacye o 17 i ½ miliona, a na obligacye fundowanego kredytu o 125.000 franków. Ogólne zaliczki wynoszą blisko 86 milionów. Rownocześnie ogłasza *Monitor* przegląd dochodów z bezpośrednich podatków, w porównaniu z dochodami 1855 i 1856 roku. Ogólna suma podniesionych bezpośrednich podatków wynosi w 1857 r. 1.052,713.000 franków, zestawiając z sumą 950,879.000 franków z 1855 roku pokazuje się przybytku 101,834.000 franków, a zestawiając z sumą 1.026,206.000 fr. z 1856 r. pokazuje się przybytku 26.506.000 fr. W porównaniu z 1855 rokiem spadły dochody celne na rozmaite towary, na zagraniczny i kolonialny cukier, dochody z poczt i pocztowych okrętów w całości o 8,661.000. W porównaniu z 1856 rokiem spadły dochody z należności hipotecznych, z cła na żywności i kolonialny cukier, rozmaite cła, należności na pieniężne przesyłki i dochody z pocztowych wozów w całości 11,744.000 franków. Co zaś do podatków, niestałych to ze sumy 447,866.000 franków zalega i z 1856 roku suma 334.000 franków, a z 1857 roku zalega z sumy 455,514.000 franków jeszcze 15,470.000 franków.

Niemce.

(Narady w Izbach berlińskich i saskich. — Wiadomości bieżące.)

Berlin, 1. lutego. Komisya pruskiej Izby deputowanych potwierdziła uchwałę komisji wyższej Izby względem wniosku za-

wieszenia prawa lichwy większością głosów t. j. 16—3; wyraziła zatem dodatkowo przyzwolenie rozporządzenia z 27. listopada z. r. z dodatkowym zastrzeżeniem, niewyrokować przedwcześnie, jako by to potwierdzenie znosiło wszelkie przeszkody do stanowczego zniesienia ograniczeń procentowej stopy.

— W saskiej drugiej Izbie dowodził minister państwa D. R. Georgi w dłuższej mowie, że jedność Niemiec głównie polega na jednoci materyalnych stosunków Niemiec. Wyrzekł oraz oczekiwanie, że saski rząd uczyni wszystko, by połączenie handlu i cła związku celnego z Austryą przywieść do skutku, do czego było by najpierw potrzebne wzajemne zbliżenie taryfy. Członek stanów zaproponował zgromadzeniu, przychylić się do rady ministra, na co zgodzili się wszyscy członkowie.

Sztutgarda, 30. stycznia. Dzisiejszy buletyn stanu zdrowia J. M. Króla opiewa: „Stan zdrowia J. M. Króla polepsza się z każdym dniem. Sily wzmacniają się co raz więcej, a Jego Mość Król opuszcza łóżko dziennie na kilka godzin. Najbliższy buletyn wydany będzie we wtorek dnia 2. lutego.“

Erfurt, 27. stycznia. W nocy z dnia 24. na 25. b. m. wywołała młodzież gorszące sceny na ulicy Mühlgasse. Sierżant policyjny został przytem ciężko raniony i w skutek tej rany leży na śmiertelnym łożu.

Rosya.

(Władze i upoważnienia gubernatorów.)

Petersburg, 21. stycznia. Reformy teraźniejszego rządu wchodzą w istotę dotychczasowego systemu. Pod przeszłym rządem była centralizacja wzmocniona i wydoskonalona do najdrobniejszych szczegółów. W Petersburgu zbiegły się wszystkie sprężyny maszyny jako w punkcie centralnym. Powołaniem namiestników, jeneralnych gubernatorów i gubernatorów w ogóle było jedynie przestrzegać ściśle regulaminów. W każdej wątpliwości, w każdym choćby najmniejszym odstępianiu musiano odwoływać się do rządu centralnego i zasiągać najwyższej decyzji. Rząd Cesarza Alexandra II. obrał inną drogę. Przyznano nie tylko namiestnikom (mianowicie Kaukaskim) obszerniejszą władzę wykonawczą, lecz także gubernatorom jeneralnym i cywilnym, tudzież ministrom i władzom miejskim nadano większą niezawisłość w rozstrzygnięciu niektórych spraw publicznych. Tak n. p. dawniej nia mógł nigdy dany być urlop urzędnikom publicznym, który pod gubernatorami prowincyi byli szefami galezi administracyjnych bez zasiągnięcia najwyższego pozwolenia, chociaż chodziło o nagłe sprawy proszącego o urlop i tylko na krótki termin. Obecnie poruczona jest gubernatorom decyzja dawania urlopu na 29 dni. Rozporządzenia względem wojska lądowego, jeżeli jenerał-admirał uzna ich stosowność w marynarce, może bez dalszej kwestyi zastosować je do niej. Gubernatorowie Sybirscy, w Liwonii, Kurlandyi, Estonii, Finlandyi, na Kaukazie i Polsce zaopatrzeni są w pełnomocnictwa specjalne, które jeszcze dalej się rozciągają. *Gazeta Senatu* ogłosiła w ostatnich swych numerach niektóre odnośne ukazy.

Księstwa Naddunajskie.

(Firman sultański. — Te Deum.)

Jasy, 25. stycznia. Pierwsze z niemieckich dzienników nadeszły wiadomości zamachu na życie J. M. Cesarza Francuzów sprawy tutaj na wszystkich klasach społeczeństwa wielkie wrażenie. Wczoraj odśpiewano w katolickim kościele *Te Deum*, przyczem znajdowali się Jego Excelencya kajmakam z liczną świtą, wszyscy urzędnicy konsulatów, wielu mieszkających tu Francuzów i cudzoziemców.

— Dnia 23. b. m. wieczorem nadeszła W. Porta sultański firman względem zamknięcia dywanu *ad hoc*. Dnia 24. rano zostali mianowani: wielki legotet Alexander Balsz, ministrem spraw wewnętrznych, a Jordaki Brunkul dyrektorem tego departamentu. Ciż nowomianowani odczytali dzisiaj sultański firman, przy czem znajdowali się: metropolita, kajmakam, inni ministrowie, zagraniczni konsulowie, pewna liczba deputowanych i słuchaczy. Od dłuższego czasu obradował dywan *ad hoc* tylko w formie komitetu, większa część deputowanych bawiła na wsi, zatem mało tylko członków miało udział w obradach nad wyrobieniem projektu ustaw, tymbardziej że niektóre uchwały tego zgromadzenia zagrozały poniekąd gruntowej własności, właścicieli dóbr. Mianowaniem ostatniego ministra wielkiego legoteta Balsza, pod przechwalanym dzisiaj od wielu Mołdawian rządem exhospodara Sturdzy, nie jest jeszcze uzupełniona lista ministrów, niema jeszcze ministrów sprawiedliwości i oświecenia, nareszcie nieobsadzono ministerium finansów i miejsce Hetwana.

Grecya.

(Nowiny dworu. — Bal u posła tureckiego.)

Tch Meś Król i Królowa powrócili z małej wycieczki do Chalkidy, ale Król przeziębził się cokolwiek. Przedwczoraj był wielki bal u tureckiego posła, na który 240 osób było zaproszonych. Małżonka posła rosyjskiego podejmowała honory domu; sale były przypysznie ozdobione, a uczta prawdziwie książęca. Z 240 osób jednak brało udział w uczcie tylko 120, reszta wcześniej się oddaliła. Uderzało to wszystkich, że poseł turecki przybył z odkrytą głową; przy rozpoczęciu balu tak poseł jako też urzędnicy ambasady pozdejmowali fezy i nie nakryli głowy aż po skończonej uczcie wieczornej.

A zya.

(Telegram indyjski. — Doniesienia z Chin.)

Dziennik *Times* otrzymał z Malty pod dniem 29. stycznia następujący telegram: „Alexandrya 26. stycznia. Wiadomości z Bombaju sięgają po dzień 9. stycznia. W prezydencyach Madras i Bombaj szło wszystko pomyślnie. W bombajskiej prezydencji schwytano i stracono naczelnika z Peint. Sir Hugh Rose udał się z Induru na odsiecz Sangoru; oczekiwano go 10. stycznia w Sedoy. Kolumna z Madrasu posłana także na odsiecz Sangoru minęła Hydrabad. Wiadomości z Kawnporu sięgają po dzień 19. grudnia. W Doobie stoją trzy kolumny w pogotowiu. Dnia 15. grudnia wybrał się sir Collin Campbell do Furukabadu, a brygadyer Walpole do Chalpi, Mawy i Agry. Wojska pod dowództwem Seatona pobili nieprzyjaciela dnia 27. grudnia pod Mynpuri i na nowo obsadziły miasto. Jenerał Outram trzyma się jeszcze w Alumbagu. Dnia 22. grudnia uderzył na nieprzyjacielski oddział, rozprószył go i zdobył cztery działa. Straty Anglików były nieznaczne. Biskup Kalkuty umarł dnia 3. stycznia. Okręt „Kalkuta“ przybył do Bombaju z 51 pułkiem, a okręt „Matilda Atheling“ z pozostałymi jeszcze kompaniami 72 pułku.“ Dalsze urzędowe depesze udzielają następujących wiadomości: „Jenerał Roberts został mianowany w kraju Radżputanów dowódcą oddziału wojska, które zebrało się w Dizie i udać się miało do Nusirabadu. W Dekanie i w centralnych Indjach niewybuchły nigdzie niepokoje. W Pendżabie panował pokój. Jenerał brygady Chamberlain udał się z swą kolumną do Rohilkundu, by później zetknąć się pod Agrą z armią sir Collina Campbella. Donoszą o nowych rabunkach Bhilów z Kandeiszu; powstańcy z Hasiku i Peint zostali pobici. Krajowi obywatele w Bombaju wyprawili wielką ucztę dla tamtejszego garnizonu składającego się z wojsk europejskich.“

— Dziennik *Pays* zaprzecza wiadomość angielskich dzienników, jakoby Yeh miał dać odmowną odpowiedź. Do dnia 16go grudnia, — dokąd sięgają ostatnie doniesienia, — nie nadeszła żadna jeszcze odpowiedź, ale pewni są wszyscy, że wypadnie nie pomyślnie. W Kantonie panował popłóć. Mieszkańcy obawiali się powszechnego rabunku, bo nadchodziły zbójckie bandy z głębi kraju, których ma być do 50.000. Według wiadomości dziennika *Patrie* wynosi siła wojska, która należy do szturm na Kanton, do 5000 żołnierzy i majtków. Kanton ma jednak milion mieszkańców. Miasta broni 25.000 regularnego żołnierza i 200.000 milicyi. Wampoa, gdzie dnia 13. grudnia miały udać się zjednoczone floty, leży o 5 do 6 godzin drogi od Kantonu. Dnia 15. grudnia opanował angielski korpus składający się z 400 ludzi, i do którego przyłączyła się kompania majtków, rzezną wyspę Anaz; jest to ważna pozycja, gdyż panuje nad południową stroną Kantonu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 3go lutego. *Monitor* dzisiejszy zawiera własnoręczne pismo cesarskie do księcia Hieronima. Aby dostojnemu krewnemu dać dowód swego wysokiego zaufania nadaje mu Cesarz prawo, brać udział we wszystkich zwyczajnych i nadzwyczajnych naradach ministeryalnych i obejmować prezydencję w kole ministrów pod niebytność Cesarza.

— Książęta pruscy mają jak słyhać odjechać jutro.

— Feruk Chan udaje się do Neapolu.

Berlin, 2go lutego. Bank pruski zniżył dyskonto wexłów na 4 a od lombardów na 5 procentu.

Berlin, 3. lutego. Dostojni nowożeńcy opuścili wczoraj Londyn. Do Antwerpii przybędą zapewne po południu zamiast rano, bo jak słyhać przeszkodziła niepogoda wyjechać z ujść Tamizy.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 5. lutego. Na naszym dzisiejszym targu płacono za meć pszenicy (82 $\frac{2}{3}$ H) 2r.39k.; żyta (76 H) 1r.33k.; jęczmień (66 $\frac{3}{4}$ H) 1r.21; owsa (46 H) 1r.; hreczki 1r.40k.; grochu 1r.30k.; ziemniaków 42k.; — cetnar siana 1r.17k.; okłotów 45k.; — sąg drzewa bukowego 10r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 5. lutego.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	43	4	46
Dukat cesarski	4	47	4	50
Pólimperyal zł. rosyjski	8	16	8	21
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	32 $\frac{1}{2}$	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	79	36	80	5
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	78	24	78	51
5% Pożyczka narodowa	83	57	84	39

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 5. lutego.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	80	—
„ dawał „ „ za 100	79	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	—	22 $\frac{1}{2}$

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84³/₈ - 84⁵/₈. Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 94 - 95. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 - 97. Obligacje długu państwa 5% 81⁷/₈ - 82, det. 4¹/₂% 71⁵/₈ - 71⁷/₈, det. 4% 64³/₈ - 65, detto 3% 50 - 50¹/₂. detto 2¹/₂% 41 - 41¹/₂, detto 1% 16¹/₄ - 16¹/₂. Oblig. Glogn. z wypłata 5% 97. — Detto Gedenburgs. z wypłata 5% 96. — Detto Peszt. 4% 96. — Detto Medyol. 4% 95. — Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88¹/₂ - 88³/₈, detto węgier. 79¹/₂ - 79⁷/₈, detto galic. i siedmiogr. 78³/₄ - 79, detto innych krajów koron. 85¹/₂ - 86¹/₂. — Oblig. bank. 2¹/₂% 64 - 64¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 340 - 344. Detto z roku 1839 128³/₄ - 129, Detto z r. 1854 107¹/₄ - 107³/₈. Renty Como 16 - 16¹/₄.

Galic. list. zastawne 4% 78 - 79. Póln. Oblig. Prior. 5% 87 - 88. — Glognickie 5% 80 - 81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 85 - 85¹/₄. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 88 - 89. 3% Prior. obl. tow. rzad. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 - 112. Akcyi bank. narodowego 985 - 986. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 248 - 248¹/₄. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 123³/₄ - 124. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 233 - 234. Detto póln. kolei 180¹/₄ - —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 313³/₄ - 314. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłata 30% 102³/₄ - 102⁷/₈. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 97¹/₄ - 97⁷/₈. — Detto cisiańskiej kolei żel. 101 - 101¹/₄. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 260 - 261. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 196 - 196¹/₄. Detto losy tryest. 105 - 105¹/₂. Detto tow. żegl. parowej 556 - 558. Detto 13. wydania 101 - 101¹/₄. Detto Lloyda 380 - 382. Peszt. mostu łańcuch. 60 - 61. Akcyje młyna parowego wiedz. 65 - 66. Detto Pressh.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 - 20. Detto 2. wydania 29 - 30. Esterhazego losy 40 złr. 79 - 79¹/₄. Windischgrätzka losy 25 - 25¹/₄. — Waldsteina losy 27 - 27¹/₄. — Keglevicha losy 16¹/₄ - 16³/₄. Ks. Salma losy 43 - 43¹/₂. St. Genois 38 - 38¹/₄. Palfego losy 40 - 40¹/₄. Clarego 38¹/₄ - 38³/₄.

Amsterdam 2 m. — Augsburg Usz 106¹/₂. — Bukareszt 31 T. 268. — Konstantynopol 31 T. — Frankfurt 3 m. 105⁵/₈ l. — Hamburg 2 m. 78. — Liwurna 2 m. — Londyn 3 m. 10 - 19. — Medyolan 2 m. 105. — Paryż 2 m. 123⁵/₈. — Cesarzkich ważnych dukatów agio 7³/₄. — Napoleonsdor 8 13 - 13¹/₂. Angielskie Sover. 10 21 - 22. — Imperyal Ros. 8 24 - 25.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5. lutego.

Oblig. długu państwa 5% 82¹/₈; losowane obligacje 5% —; obligacje długu państwa 4¹/₂% 72¹/₈; 4% 64³/₈; 3% —; 2¹/₂% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 —; z r. 1854 —; poz.nar. z r. 1854: 84¹⁵/₁₆. Oblig. banku —. Akcyje bankowe 989. Akcyje zakładu kredytowego 249¹/₁₆. Akcyje kolei póln. po 1000 złr. —. Austr.-franc. akcyje kolei żelazn. po 500 fr. z wypłata w ratach —; detto z pełną wpłata 314⁵/₈; kolej żelazna lomb.-wene. —. Akcyje kolei nadeckiej —. Kolej cesarszowy Elżbiety —. Kolej połud.-póln. komunikacyjna —. Akcyje żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 556. Akcyje żeglugi parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr. —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galic. —. detto węgierskie 79⁵/₈. Amsterdam —. Augsburg 106¹/₂ l. Bukareszt 268¹/₂. Konstantynopol 480. Frankfurt 105⁵/₈. Hamburg 78. Lipsk —. Liwurna —. Londyn 10.19¹/₂. Medyolan 104⁷/₈. Marsylia 123¹/₄. Paryż 123⁵/₈. Agio duk. ces. 7⁵/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Augustynowicze Bolesław i Seweryn, z Kniażego — Cywiński Franciszek, z Delejowa. — Obniski Wiktor, z Mycowa. Hotel Langa: PP. Cikowski Antoni i Zawadzki Antoni, z Firlejówki. — Beligishanin Jan, c. k. porucznik, z Gracu. — Freudenberg Teobald, c. k. rotmistrz, z Gródka.

Hotel angielski: PP. Agopsowicz Kajetan, z Trofanówki. — Zucker Reimund, z Chorośnicy. — Zawadzki Nik., z Belzca. — Torosiewicz Franciszek, z Holhoczy. — Torosiewicz Mich., z Poltwy. — Torosiewicz Jan, z Wolicy. — Janocha Jan, c. k. przełożony pow., z Sądowej Wiszni. — Wiktor Tadeusz, z Świrza.

Hotel europejski: PP. Augustynowicz Wład., z Przemysła. — Berezowski Henr., z Wodnik. — Czajkowski Hypolit, z Bóbrki. — Toperczer Emeryk, c. k. porucznik, z Tarnowa. — Gorajski Kazimierz, z Umieścia.

Hotel Kuhna: P. Jaworski Józef, z Korzelic.

Hotel p. dolski: P. Fantana Alfred, c. k. porucznik, z Żółkwi.

Do domu prywatnego: P. Hr. Komorowski Ignacy, z Chorobrowa.

Do Groshanda: P. Męczyński Franciszek, z Huty zielonej.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. lutego.

PP. Drohojewski Władysław, ces. kr. kanclerz konsul., do Warszawy. — Grochowski Włodzimierz, do Woli wielkiej. — Jasiński Józef, do Zabłotowa. — Koszowski Stanisław, do Łanowiec. — Szafranski Jan, kanonik, do Mościsk. — Ubysz Felix, do Ostobuża. — Zagórski Ignacy, do Wolkowa. — Zachariasiewicz Arnold, c. k. porucznik, do Wiednia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.23	— 3 7°	94 4	półn.-zach. sl.	pochmurno
2. god. popoł.	327.50	— 3.2°	91.3	północny "	śnieg
10. god. wiecz.	327.66	— 4 8°	93.7	" "	pochmurno

Wysokość śniegu 3...

T E A T R.

Dziś opera niem.: „Rigoletto.“

Jutro na scenie polskiej: „Marnotrawca“, melodramat czarodziejski ze śpiewami.

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacji i t. d.

Dnia 8. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 67 w Tarnopolu. — Sprzedaż realności pod nr. 116 w Tyrawie solnej. — Sprzedaż towarów bławatnych we Lwowie.

Dnia 10. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 1¹/₄ w Stanisławowie.

Dnia 12. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 290 we Lwowie.

Dnia 18. lutego: Licytacja na dostarczenie kamienia na drogi krasyalne w obwodzie Stryjskim za pomocą ofert w Stryju.

Dnia 19 lutego: Wydzierżawienie lub sprzedaż dóbr Dydiatycze w Przemysłu. — Sprzedaż realności pod nr. 263¹/₄ we Lwowie.

Dnia 22. lutego: Sprzedaż dóbr Tumonowice w Przemysłu. — Sprzedaż realności pod nr. 58 w Jarosławiu. — Licytacja na dostarczenie kamienia na gościniec w okręgu Nadworny za pomocą ofert w Stanisławowie.

KRONIKA.

Dnia 18. i 19. b. m. srożyła się w Konstantynopolu gwałtowna burza z śnieżną zamiecią. Parostatki w porcie, paliły w piecach maszyn, gdyż obawiały się, że ich zerwie z kotwicy. Dwa francuskie parostatki, które miały odpłynąć do Warny i Trebizondy pozostały na miejscu. Inne parostatki wstrzymały się także. Wśród takiej burzy ustaje handel nawet w mieście. Wiele sklepów i magazynów nieotwierają wcale. Ulice są próżne, i tylko ci wychodzą, których zmusza konieczność. Gdyby taka burza trwała dłużej niż zwykle, to jest, dłużej jak dwa dni, przyniosłaby niezawodnie niepokojące następstwa, gdyż nie tylko, że nikt mleka i jarzyny z powodu ogromnej śnieżnej zamieci; do miasta nie dostawia, ale oraz ustałby także i wszelki handel bydła, a to spowodziłoby niezawodnie dotkliwy niedostatek a może nawet i głód.

— Intendant neapolitańskiej prowincji Basilikata doniósł rządowi dnia 20. stycznia telegrafem, że w tymże dniu spadło bardzo wiele śniegu i że dnia 19. stycznia o godzinie 5 minucie 15 dało się czuć nowe wstrząśnienie ziemi, nieznaczające jednak żadnej szkody.

— W Atenach robią przygotowania na przedstawienie trajedyi Sofoklesa „Antigona.“ — Ta trajedia ma być dawana w rocznicę królewskiego wstąpienia na tron, dnia 1. czerwca b. r. w salach odeonu Heroda Atika, który odkopują z gruzów.

— Nowe drożdże. Richard A. Brooman w Anglii uzyskał przywilej na wyrobienie drożdży z otrąb pszenicznych. Świeże otręby zarabia wodą ciepłą + 24° do 30° Reaum. na ciasto i zostawia je w ciepło utrzymywanem naczyniu zamkniętem. Po 24 godzinach otrzymuje tym sposobem drożdże w stanie stałym, zdadne do gorzelni, browaru i dla piekarzy.

— Sztuczna kość słoniowa. Od niedawna używają w fotografii sztucznej kości słoniowej, noszącej nazwę: *ivoire artificiel de Pison*, która wygląda jak pięknie polerowane tabliczki naturalnej kości słoniowej i doskonale barwy w fotografii używane przyjmuje. Do sporządzenia tych tabliczek używają listków z rybiego karuku, które moczą przez parę dni w octowym roztworze

alunu. Listki karukowe napojone w ten sposób alunem suszy się, oplukuje następnie w słabym roztworze węglanu sody (w roztworze sody handlowej), suszy się powtórnie i poleruje nakoniec.

Jutro **Bal w Sali Redutowej** pod zarządem Wydziału Towarzystwa Dobroczynności, a wyposażony w **loteryę fantową**, łaską szczerobliwych dobrodziejów na dochód **Ubogich i Zakładu Sierót**, liczy losów do wygrania 350 ogółem, a składających się z zegarów stołowych, porcelany, puszek i szkatulek brązowych, strojów, ozdób, i różnych kosztownych rzeczy.

Dodatek tygodniowy Nr. 6.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Wacław Hieronim Sierakowski, starowierny pasterz wieku XVIII. przez Maurycego hr. Dzieduszyckiego. Dalsze prace Biskupa Sierakowskiego. Wizytacja dyecezyi. Dekret Reformacji. Dienne zatrudnienia. Poświęcenia kościołów. Restauracja katedry Premyskiej. Przemowa Biskupa przy poświęceniu.
2. Dowód plodów konsumcyjnych we Lwowie w II. półroczu 1857 w zestawieniu z II. półroczem 1856 r.
3. Fundacye dobroczynne we Lwowie i za Lwowem, dawne i teraźniejsze. Agnieszki Gerani i Alojzy Ziętkiewiczowy fundacya Sierocińska.
4. Zupy solne w Galicji i na Bukowinie. Wywar i sprzedaż soli w październiku 1857 - 1856.
5. Przedrzymiechy i Zarudce. Dokument z r. 1386. Mikołaj Słanka zeznaje w urzędzie starościńskim, iż sprzedał Beńkowi posiadłość Zarudce i dworzysko Przedrzymiechy za 70 kóp groszy.